

BILAG 3

Dato: 26. september 2012

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens involvering i Cibor-sagen

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er af Erhvervs- og Vækstministeriet blevet bedt om at redegøre for styrelsens involvering i Cibor-sagen.

Indledningsvist bemærkes, et det er en alvorlig overtrædelse af konkurrencelovens § 6, stk. 1, hvis virksomheder aftaler priser eller samordner deres prisfastsættelse. Det er også en alvorlig overtrædelse af konkurrenceloven, hvis virksomheder udveksler fortrolig information om centrale konkurrenceparametre, herunder priser, som er egnet til at begrænse konkurrencen på markedet.

En eventuel aftale mellem pengeinstitutterne om at indberette satser til brug for fastlæggelsen af Cibor, der afviger fra de satser, pengeinstitutterne ellers ville indberette, vil derfor være en alvorlig overtrædelse af konkurrenceloven.

Beviserne for en aftale om priskoordinering er oftest yderst sparsomme og – hvis de findes - meget nemme at bortskaffe.. Som følge af forbuddet mod selvinkriminering kan beviser for priskoordinering heller ikke tilvejebringes ved at spørge virksomhederne om oplysningerne Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får oplysninger om en mulig priskoordinering, vil efterforskningen derfor som altovervejende hovedregel blive indledt med en kontrolundersøgelse.

Det er styrelsens praksis, at kontrolundersøgelser kun iværksættes, hvis styrelsen har grundlag for at formode, at konkurrenceloven er overtrådt. Det skyldes, at kontrolundersøgelser er et alvorligt og byrdefuldt indgreb over for de involverede virksomheder, ligesom det er ressourcemæssigt tungt for styrelsen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen blev bekendt med Nationalbankens betænkeligheder omkring fastsættelse af Cibor i marts 2011, hvor styrelsen afholdt et møde med Nationalbanken på Nationalbankens foranledning.

På mødet orienterede Nationalbanken om, at banken havde trukket sig fra dels at modtage de Cibor-stillende pengeinstitutters indberetninger, dels at beregne og offentliggøre Cibor.

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Nationalbanken informerede om, at banken havde observeret, at spændet mellem usikrede pengemarkedsrenter (dvs. Cibor) og sikrede pengemarkedsrenter i en periode havde været højere i Danmark end i Euroområdet og flere andre lande. Det havde banken omtalt i kvartalsoversigten for 3. kvartal 2010. Ifølge Nationalbanken kunne én mulig forklaring på det større spænd være et brud på konkurrencereglerne.

Derudover oplyste Nationalbanken, at der i kølvandet på finanskrisen var en begrænset omsætning i det usikrede pengemarked. Følgen af dette var, at der reelt ikke lå faktiske handler/kontrakter bag de indberettede rentesatser. Nationalbanken fandt det derved ikke muligt at vurdere kvaliteten af indberetningerne.

Efter mødet modtog Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fra Nationalbanken en opdateret figur over spændet mellem usikrede og sikrede pengemarkedsrenter for så vidt angår Danmark og Euroområdet, hvoraf det fremgik, at det danske spænd i starten af 2011 kun havde ligget marginalt over spændet for Euroområdet.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog ikke oplysninger fra Nationalbanken, der i sig selv gav styrelsen grundlag for at formode, at de otte Cibor-stillende pengeinstitutter internt havde lavet en koordineret forhøjelse af deres indberetninger til Cibor.

Det var styrelsens vurdering, at det større spænd mellem usikrede og sikrede pengemarkedsrenter kunne skyldes flere forhold. Den finansielle krise havde betydet, at bankerne var blevet mindre villige til at påtage sig risiko og mindre villige til at låne ud uden sikkerhedsstillelse. Det var medvirkende til, at markedet for usikrede lån blev forholdsvist illikvidt, og Cibor blev derved fastlagt på baggrund af færre handler end tidligere, hvilket kunne give en større variation i bankernes indmeldelse af rentesatser.

Styrelsen kunne endvidere konstatere, at fastsættelsen af Cibor er principielt forskellig fra prisfastsættelsen på et almindeligt marked. Det enkelte pengeinstitut vil således principielt kunne hæve Cibor ved egenhændigt at indberette højere rentesatser til Cibor. Fordi Cibor er en fælles, beregnet rente, som anvendes af alle pengeinstitutterne, vil en sådan egenhændig adfærd også hæve de øvrige pengeinstitutters rentesatser, der er knyttet op på Cibor. Dermed vil det enkelte pengeinstitut ikke risikere at miste kunder til andre pengeinstitutter som følge af pengeinstituttets egne højere indmelding til Cibor.

Samlet gav Nationalbankens informationer og styrelsens vurdering af de særlige markedshold ikke styrelsen anledning til at formode, at pengeinstitutterne havde aftalt deres indmeldinger til Cibor. Styrelsen besluttede

derfor at følge udviklingen, men fandt ikke anledning til at iværksætte en kontrolundersøgelse på det foreliggende grundlag.